

POSTANOWIENIE

7 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 7 listopada 2024 r. w Warszawie
zażalenia B.F.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 24 listopada 2023 r., I WSC 222/23 (I ACz 272/23),
w sprawie z powództwa B.F.
przeciwko A.M.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

- 1. oddała zażalenie;**
- 2. obciąża kosztami postępowania powoda, pozostawiając ich
wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 listopada 2023 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi, na skutek skargi kasacyjnej powoda B.F. od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 lipca 2023 r., odrzucił skargę kasacyjną.

Sąd Apelacyjny uznał, że wniesiona skarga kasacyjna jest niedopuszczalna. Powołując się na art. 398¹ § 1 k.p.c. wskazał, że przedmiotem zaskarżenia jest postanowienie Sądu Apelacyjnego w przedmiocie odrzucenia zażalenia, od którego nie przysługuje skarga kasacyjna.

Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 24 listopada 2023 r. wniósł powód, zarzucając naruszenie art. 373 § 1 w związku z „art. 397 § 3 pkt 1” k.p.c. przez zastosowanie tych przepisów w okolicznościach sprawy

i bezpodstawne odrzucenie „zażalenia” w sytuacji jego oczywistej zasadności; art. 395 § 2 k.p.c. przez niezastosowanie tego przepisu w okolicznościach sprawy wobec oczywistej zasadności „zażalenia”; art. 394 § 3 w związku z art. 126¹ § 1 k.p.c. przez zastosowanie tego przepisu i zażądanie określenia wartości przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od wydanych przez sąd drugiej instancji prawomocnych orzeczeń orzekających co do *meritum* sprawy, kończących postępowanie w sprawie, z którymi zrównano kończące postępowanie w sprawie prawomocne postanowienia sądu drugiej instancji o odrzuceniu pozwu bądź wniosku wszczynającego postępowanie nieprocesowe i umorzeniu postępowania (art. 398¹ § 1 i art. 519¹ § 1 k.p.c.). Od pozostałych postanowień sądu drugiej instancji stronie może przysługiwać zażalenie do Sądu Najwyższego lub innego składu sądu drugiej instancji, jeżeli dopuszczalność tego środka zaskarżenia wynika z art. 394¹ bądź – odpowiednio – art. 394² k.p.c.

W okolicznościach sprawy postępowanie zostało umorzone postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 13 stycznia 2023 r. Zażalenie powoda na to postanowienie zostało odrzucone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 lipca 2023 r. Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 lipca 2023 r. nie jest tym samym postanowieniem sądu drugiej instancji w przedmiocie umorzenia postępowania, o którym stanowi art. 398¹ § 1 k.p.c.; jego przedmiotem jest natomiast – jak zasadnie dostrzegł Sąd Apelacyjny – ocena dopuszczalności zażalenia na postanowienie o umorzeniu postępowania. W konsekwencji należało podzielić wyrażone w zaskarżonym postanowieniu stanowisko, że złożona skarga kasacyjna, skierowana przeciwko postanowieniu sądu drugiej instancji o odrzuceniu zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji o umorzeniu postępowania, była niedopuszczalna *ratione materiae* (*arg. ex art. 398¹ § 1 k.p.c.*) (por. analogicznie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2011 r., V CZ 92/10 i z dnia 4 października 2022 r., III CZ 230/22).

Ubocznie jedynie należało zauważyć, że *petitum* zażalenia, jak również podniesione w nim argumenty, nie godziły w istotę w zasadność zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej, lecz kierowały się przeciwko wydanym w sprawie wcześniejszym postanowieniom – postanowieniu Sądu Okręgowego o umorzeniu postępowania i postanowieniu Sądu Apelacyjnego, odrzucającemu zażalenie powoda na to postanowienie. W zakresie, w którym w motywach zażalenia zwrócono uwagę na uchylony art. 393¹⁸ § 2 k.p.c., należało natomiast odnotować, że przepis ten został uchylony ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r., nr 13, poz. 98), a jego uchylenie, podobnie jak późniejsze uchylenie art. 394¹ § 2 k.p.c., nie wpłynęło na krąg orzeczeń zaskarżalnych skargą kasacyjną, który w odniesieniu do rozstrzygnięć zapadających w procesie cywilnym pozostaje enumeratywnie określony w art. 398¹ § 1 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 oraz art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[a]